

В овощната градина през септември

Автор(и): проф. Мария Боровинова

Дата: 10.09.2020 Брой: 9/2020

Температурите през септември се понижават и обикновено максималните не надвишават 25°C, въпреки че през последните години се наблюдават летни температури през целия месец. Листният апарат на дърветата продължава да фотосинтезира активно и осигурява изхранването на плодовете (при есенните и зимни сортове), диференцирането на плодните пъпки и отлагането на резервни хранителни вещества. През този месец при повечето от овощните видове не се налага да се провеждат третирания.

При **ябълката** се пръска срещу късните инфекции от струпяване и причинители на гниене на плодовете по време на зреене и съхранение от гъби от родовете *Monilinia*, *Penicillium*, *Botritis*, *Alternaria*, *Botryosphaeria*, и др. и второто поколение на ябълковия плод червей.

За борба срещу гъбните болести най-ефикасни фунгициди са Луна експирианс – 20 – 75 мл/дка, Хорус 50ВГ – 30-50г/дка, Скаб 80ВГ Капетан - 188г/дка, Скор 250 ЕК- 15-20мл/дка.

За борба срещу ябълковия плодов червей в списъка на одобрените инсектициди са включени: Авант 150 ЕК - 33,3 мл/дка, Афърм 095 С - 300 г/дка плюс 0,02% прилепител Брейктру, Афикар 100 ЕК - 30мл/дка, Афърм опти - 200 г/дка, Волиам тарго 063 СК - 75мл/дка, Делегат 250 ВГ- 30 г/дка, Дека ЕК - 30мл/дка, Дукат 25 ЕК – 30 мл/дка, Ефциметрин 10 ЕК – 30 мл/дка, Имидан 50 ВП – 150г/дка, Калипсо 480 СК – 20-25мл/дка, Короген 20 СК – 16-30мл/дка, Метеор – 0,06%, Протеус О – ТЕК – 0,05-0,06%, Синеис 480 СК – 30-43,7 мл/дка, Суми алфа 5 ЕК – 0,02%, Харпун – 100 мл/дка, Циклон 10 ЕК – 30мл/дка. Ябълковите сортове, чийто плодове ще се прибират през втората половина на септември да се пръскат с инсектициди с къс карантинен срок.

При **къснозреещите крушови сортове** трябва да продължи борбата срещу плодовите червей/ ябълков, източен и крушов/ и причинителите на гниене на плодовете. Използват се инсектицидите и фунгицидите посочени при ябълката.

При допуснатата висока плътност на обикновената крушова листна бълха /4-6% леторасти с колонии/ крушовите насаждения се пръскат с един от инсектицидите: Бермектин – 37,5 – 120мл/дка, Вазтак нов 100ЕК – 20мл/дка, Валмек – 37,5 – 120 мл/дка, Дека ЕК – 75мл/дка, Делегат 250 ВГ – 30 г/дка, Лаота – 37,5-120 мл/дка, Метеор – 90мл/дка, Мовенто 100 СК – 0,12 - 0,15%, Натуралис -100-200 мл/дка, Синеис 480 СК – 30-43,7мл/дка, Суми алфа – 0,03%, Харпун – 100 мл/дка.

В крушови градини, където не е провеждана редовна борба срещу неприятелите, обикновено се размножава крушовият пъпкопробивач и плътността му често надвишава икономическия праг на вредност- 5-8 броя на дърво, което налага да се проведе пръскане срещу възрастните преди яйцеснасянето с един от инсектицидите: Дека ЕК(Деша ЕК, Дена ЕК) – 30-50мл/дка, Метеор – 90мл/дка.

Плодовете на сортовете **дюли**, които се отглеждат у нас, са силно чувствителни на късно кафяво гниене, сиво гниене и меко гниене, които са особено вредоносни при чести превалявания по време на зреене на плодовете, а по-късно и при съхраняването им. Това налага пръскане с един от фунгицидите: Луна експирианс – 20 – 75 мл/дка, Хорус 50 ВГ – 30-50г/дка, Скаб 80 ВГ Капетан - 188г/дка, Скор 250 ЕК- 15-20мл/дка.

За предпазване на плодовете от червясане от ябълков и източен плодови червей към фунгицидния разтвор се добавя един от инсектицидите посочени за борба срещу ябълковия плодов червей.

Възприетите прагове на икономическа вредност за отделните вредители са:

Ябълков плодов червей – 0,8 – 1% пресни вгризвания;

Крушови бълхи – 4-6% леторасти с колонии;

При биологично производство не се разрешава употреба на синтетични пестициди. За борба срещу гъбните болести се използват мед-съдържащи и сяра-съдържащи фунгициди. За контрол на неприятелите са одобрени биоинсектицидите:

Мадекс твин и Мадекс топ срещу ябълков плодов червей и източен плодов червей.

Натуралис срещу обикновена крушова листна бълха.

Синеис срещу ябълков плодов червей и крушова листна бълха.

Одобрени са и феромони (атрактанти):

Гинко за ябълков плодов червей

Изомейт OFM TT за източен плодов червей

Изомейт С за ябълков плодов червей

Изомейт СРЛ за ябълков плодов червей и листозавивачки.